

Citta

Stadsmagazine bij
GAZET VAN ANTWERPEN

Zaterdag 14 november 2015 · N° 146

Actrice Sachli Gholamalizad

“Het water heeft me
naar Antwerpen gelokt”

Feest voor
halve eeuw
FotoMuseum

Wonen in oud
slaaphotel van
Red Star Line

Teambuilding
met paarden
in Ardèche

Kleindochter
en opa runnen
De Wieuw

Persoonlijk | SACHLI Antwerpen

Beroep:
actrice
Woonplaats:
Antwerpen

Wekelijks wandelen we met een bekende Antwerpenaar langs plekken in de stad die voor hem of haar een bijzondere betekenis hebben.

Tekst: Janine Meijer
Foto's: Jan Van Der Perre

GHOLAMALIZAD

“Mijn liefde voor de stad begon bij de Schelde”

A5

Na jarenlang hard werken in de luwte valt alles in één keer samen voor actrice Sachli Gholamalizad (33). Ze schittert en verwondert in de autobiografische theatervoorstelling *A reason to talk*, waarin ze haar moeder op directe en soms pijnlijke wijze ondervraagt over haar migratieverleden. En op tv als de ambitieuze inspecteur Farah in de misdaadreeks *De Bunker*.

“Waarom spreek je als een dode? Waarom heb je zulke wallen onder je ogen? Heb je gehuild?” In de theatervoorstelling *A reason to talk* stelt actrice Sachli Gholamalizad ongemeen harde en confronterende vragen aan haar moeder. Moeder Gholamalizad, prachtige ogen en felrode lippen, laat zich niet uit het veld slaan. Ze blijft recht in de camera kijken, die haar dochter in haar gezicht duwt. “Ik heb me lang schuldig gevoeld, omdat ik zo streng ben voor mijn moeder”, zegt Sachli op het terras van café Witzli Poetzli naast de kathedraal. “Mijn moeder heeft haar leven opgeofferd voor mij en mijn broers. Ze heeft haar moederland verlaten op de vlucht voor ayatollah Khomeini, voor de oorlog en om haar kinderen een beter leven te geven, terwijl mijn ouders een heel goed leven hadden in Iran.”

“Ik heb het verdriet van mijn moeder altijd gevoeld. Verdriet dat ze altijd wegstopte. Ik heb haar nooit gevraagd om te vluchten. En toch voelde het alsof ik haar iets verschuldigd was. Dat maakte mij vroeger boos. Het was verwarrend. Alsof ik me gedroeg zoals de beulen die ik zo verafschuwde. Tegelijk ben ik ongelooflijk trots op mijn moeder. Ik denk niet dat ik had kunnen doen wat zij voor ons heeft gedaan. Hoe hard ik soms ook ben, de theatervoorstelling is ook een liefdesverklaring aan mijn moeder.”

Als Sachli praat, bewegen haar handen non-stop. Haar prachtige donkere ogen gloeien en haar lange haren dansen in de wind. Ze draagt een flinterdun lichtblauw bloesje, een strakke zwarte jeans en een lange beige regenjas, die wappert in de wind. Stijlvol en tegelijk nonchalant.

A reason to talk is de eerste solovoorstelling van Sachli Gholamalizad. Aan de hand van zelfgedraai-

de beelden in Iran en België, dagboekfragmenten, herinneringen en boeken onderzoekt ze de moeilijke relatie met haar moeder. Hebben de spanningen en het onbegrip te maken met het migratieverleden van de familie Gholamalizad? Of is het iets universeels? Iets waar meer moeders en dochters mee kampen?

“Het is een heel persoonlijke voorstelling en het heeft lang geduurd voor ik klaar was om die te maken. Na elke voorstelling vertrouwen mensen mij toe dat ze zich in mijn verhaal herkennen. De voorstelling verbindt mensen. In tegenstelling tot wat veel populistische politici doen. Ik wil een tegenwicht bieden aan al het onbegrip, de angst en de haat.” Sachli won met haar stuk de Roel Verniersprijs op het Theaterfestival 2015 en de Circuit X-prijs 2014. Ook kreeg ze deze zomer de Fringe First Award op het Edinburgh Fringe Festival. De komende weken toert ze met *A reason to talk* door België en Nederland. In april en mei volgend jaar zijn Canada en de Verenigde Staten aan de beurt. En met een beetje geluk volgt daarna een grote internationale tournee.

Het echte Antwerpen proeven

Witzli Poetzli was snel gekozen, als startplek voor onze fietstocht door Antwerpen. Midden in de zee van toeristen die de binnenstad overspoelt, is dit een stukje authentiek Antwerpen dat gevrijwaard blijft, vindt Sachli. “In de schaduw van de kathedraal onder de grote bomen voel en proef je het oude, echte Antwerpen. Ik probeer af en toe naar deze plek te gaan, vooral in de zomer is het hier fijn vertoeven. Er is altijd wel iemand die ik ken en er is een uitgebreide rumkaart. De plek straalt rust en schoonheid uit.”

Maar veel verder dan Witzli Poetzli waren we vooraf niet gekomen, toen de interviewafspraak werd gemaakt. Sachli vond het moeilijk om vijf favoriete plekken in de stad te kiezen. Niet omdat ze niet van Antwerpen houdt, wel omdat het niet makkelijk is om een keuze te maken die haar verhaal vertelt. “Mijn vriend die Nederlandse roots heeft, maar allang in Antwerpen woont (*waar hij als kunstenaar werkt, red.*), heeft mij echt moeten overhalen om Antwerpen een kans te geven. Toen we een relatie kregen, woonde ik nog in Brussel, de stad waar ik volwassen ben geworden. In Brussel wonen en werken mensen van heel verschil-

LOCATIE 1
Witzli Poetzli,
Blauwmoezelstraat

LOCATIE 2
Schelde

LOCATIE 3
Kunsthuma-
niora, Karel
Oomsstraat

“Ik heb mijn moeder nooit gevraagd om uit Iran te vluchten. Toch voelde het alsof ik haar iets verschuldigd was”

lende komaf op een vanzelfsprekende manier samen. Niemand vraagt je waar je vandaan komt of wat je moedertaal is. Dat is heel bevrijdend. Het anders-zijn is geen issue, zoals in Antwerpen.”

“Eigenlijk wilde ik niet weg uit Brussel. Pas toen mijn vriend me meenam naar de Schelde en we in de kranen aan de kaaien klommen om over het water uit te kijken, begon de liefde voor Antwerpen langzaam te groeien. Het water heeft me naar deze plek gelokt”, zegt de actrice, terwijl ze poseert op de witte balustrade vlak bij Het Steen. De meeuwen vliegen luid krijsend boven haar hoofd.

Het succes van de theatervoorstelling *A reason to talk* combineert Sachli met haar rol als agente van de staatsveiligheid Farah Tehrani in de VTM-misdadereeks *De Bunker*. “Farah is een interessant personage. Ze is een sterke, maar tegelijk ook gevoelige vrouw. Het is een dankbare rol om te spelen, omdat ik het personage kan uitdiepen. Je kan terugvallen op facetten van jezelf die je niet altijd naar boven haalt in je eigen leven. Met eerdere rollen die ik korter speelde, had ik die kans veel minder. Het voelt goed om die ruimte nu wel te hebben. Bovendien is het geen klassieke allochtone rol. Farah is een intelligente en ambitieuze vrouw. De scriptschrijvers hebben zich laten inspireren door mijn eigen levensverhaal, want Farah is net als ik op vijfjarige leeftijd vanuit Iran naar België gekomen.” Ik herinner me die periode niet goed meer, gaat Sachli voort. “Het was de bedoeling om naar Canada te reizen, maar we zijn in Brussel gestrand. Na twee jaar is ook mijn vader gekomen en zijn we in Essen gaan wonen. Toen ik vijftien jaar was, kon ik mijn ouders overhalen om me in te schrijven in de kunsthumaniora aan de Karel Oomsstraat. Daar proefde ik voor het eerst van de vrijheid. Een smaak die beviel.” *(lacht)*

Terwijl we door de poort de campus op fietsen, komen de herinneringen terug. “Het was fijn om allemaal gelijkgestemden tegen te komen. Ik studeerde woord en drama. Mijn medestudenten waren zeer expressief en aanwezig. Soms zelfs te expressief en te aanwezig. Ik voelde me meer aangetrokken tot de beeldende kunstenaars en muzikanten op school. Ik ben geïnteresseerd in verschillende artistieke disciplines en wil me niet tot één beperken. Mijn creaties komen het meest tot hun recht als ik verschillende disciplines mix.”

We wandelen langs het hoofdgebouw naar de binnentuin waar Sachli vroeger uren sleet met haar klasgenoten. Het gebouw is veranderd. Er is een stuk bijgebouwd en de kiosk waar vroeger alle rokers samenkwamen, is verdwenen. Sachli leunt te-

gen een barak, terwijl de fotograaf zijn werk doet. “De kunsthumaniora was een verwarrende tijd voor mij. Ik leefde in twee totaal verschillende werelden. Op school rookten en dronken we. Thuis stuurden mijn ouders me steeds naar boven om op mijn kamer te gaan studeren. Ook als ik geen huiswerk had. Ze geloofden dat studeren de enige weg was om vooruit te komen in het leven. Mijn ouders wilden graag dat ik dokter of ingenieur zou worden, maar dat zag ik absoluut niet zitten. Ik verzette me tegen alles en iedereen en had het gevoel dat niemand mij begreep. In het vijfde middelbaar bleef ik zitten en toen ben ik naar Brussel gegaan om daar het middelbaar af te maken. Daarna ben ik aan het RITCS drama gaan studeren.”

Sachli's vader was elektricien. Haar moeder is masseuse en heeft haar eigen hammam. Waar komt haar passie voor acteren vandaan? “Op de lagere school had ik een leraar die mij poëzie leerde kennen. Ik was er diep door geraakt en voelde een enorme liefde voor taal. Lang heb ik gedacht dat ik het Nederlands onvoldoende beheerste om iets met taal te kunnen doen. Thuis spraken we altijd Perzisch. Iets waar ik nu heel blij om ben. Het is belangrijk om je moedertaal te beheersen. Later kwam ik erachter dat mijn opa in Iran ook toneel speelde. Hij maakte politieke voorstellingen. Het is gek hoe iemand die ik nooit heb gekend toch een impact op mijn leven heeft gehad.”

Dansen met geblindeerde ramen

Sachli komt nog geregeld in Iran. Afgelopen zomer bracht ze er haar vakantie door. “Het verbaast me altijd hoe weinig mensen over Iran weten. Het is

een prachtig land met een zeer rijke cultuur. Nadat ik was gestopt met mijn studie aan het RITCS, ben ik samen met een vriendin een paar maanden naar Iran gegaan. We wilden een documentaire maken en kwamen in contact met jongeren die op een zeer professionele manier met dans bezig waren. Dans is verboden in Iran. Bovendien mogen jongens en meisjes niet samen worden gezien. Deze jongeren leerden elkaar de danspassen van Anne Teresa De Keersmaecker in ruimtes met geblindeerde ramen. Ze ontwikkelden een danstaal die niet per se een danstaal was, maar veeleer alledaagse bewegingen genoemd kunnen worden. Op een zeer inventieve manier hadden ze een weg gevonden om zich te uiten. De puurheid van hun wereld heeft me enorm aangegrepen. Wij hebben alles in het Westen en leven in een grote vrijheid, maar worstelen enorm met die vrijheid en met het ontwikkelen van een eigen identiteit. In Iran is er geen vrijheid en weten jongeren veel beter hoe ze een eigen stijl kunnen creëren.”

In Iran heeft Sachli geleerd dat elk verhaal in zijn eigen context bekeken moet worden. “Mijn moeder wilde geen hoofddoek dragen en dat is een van de redenen waarom ze Iran is ontvlucht. Hier wordt het dragen van een hoofddoek op sommige plekken verboden, omdat het vrouwenrechten zou inperken. Wanneer ben je een feministe? Als je een hoofddoek weigert of als je het recht om een hoofddoek te dragen opeist? De essentie is de vrijheid om jezelf te kunnen zijn zonder dat iemand bepaalt wat goed of slecht voor jou is.”

“Ik gruwel als ik mensen hoor zeggen dat ze tegen het feminisme zijn. Feministen hebben het pad geëffend en de weg vrijgemaakt, opdat wij vrouwen

LOCATIE 4
Middelheimpark

“Als ik nood heb aan rust en groen, kom ik naar het Middelheim. Het glazen paviljoen is mijn favoriet”

A8

vandaag in relatieve vrijheid kunnen leven. Het getuigt van een grote onwetendheid om daar geen respect voor te hebben.”

Al pratend komt ook de liefde voor groen en rust naar boven en we besluiten om de beeldentuin in het Middelheimpark te bezoeken. Eigenlijk wil de parkwachter de deuren net sluiten, maar we glippen nog snel naar binnen en fietsen door naar het glazen paviljoen op de hoek van de Middelheimlaan en de Lindendreef.

“Ik ben een stadsmens, maar soms heb ik grote nood aan rust en groen en dan kom ik naar het Middelheimpark. Dit paviljoen is mijn favoriet. Ik hou van de stijl van de jaren zeventig.”

LOCATIE 5
Sint-Jansplein

De ouders van Sachli die tot voor kort nog steeds in Gooreind bij Wuustwezel woonden, zijn een paar maanden geleden naar Berchem verhuisd. Ze vonden in de wijk vlak bij het Middelheimpark de perfecte combinatie: wonen in het groen, maar met de stad binnen handbereik.

Wereldreis in Antwerpen-Noord

Sachli wil haar degelijke fiets gaan ruilen voor de koersfiets die ze eerder dit jaar van vrienden voor haar verjaardag kreeg. Vader Gholamalizad doet de deur open en omhelst zijn dochter liefdevol. We krijgen allemaal een flesje water en schieten dan nog sneller als voorheen dwars door de stad naar het Sint-Jansplein.

“Antwerpen-Noord heeft een slechte naam in de stad. Mensen denken dat het er gevaarlijk is. Ik vind het een fantastische wijk, waar veel creatieve mensen wonen. In Antwerpen-Noord komt de hele wereld samen. Je hebt er de Portugezen met hun heerlijke restaurants. De Afrikanen die vooral rond het De Coninckplein te vinden zijn. De Aziatische buurt in de Van Arteveldestraat. De Turken en de Marokkanen in de Sint-Gummarusstraat en de Handelsstraat. Je hoeft je in deze buurt nooit te vervelen. Loop een rondje en je hebt een reis rond de wereld gemaakt.”

